

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor. Egészévre 8 kor.
Fél évre 4 „ Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Az állatok tenyésztése.

A tenyészállatokat minden tavasszal meg kell vizsgálni. Így rendeli ezt a törvény, még pedig a jószágállomány értékesítése érdekében.

Legközelebb ejtetett meg Petrosényben a járás tenyészbírói- és méneinek vizsgálata. Nagyon elszomorító állapotot konstatált ez a hivatalos vizsgálat, azt t. i., hogy a Zsilvölgyben szarvasmarha és lótényésztésről szó sem lehet.

Szinte megdöbbentő ez az állítás, mert kép telenségnek tűnik fel, hogy ott, hol a viszonyok kizárólag a jószágtenyésztésre utalják az őslakosokat, a megélhetésnek, a boldogulásnak ezen egyedüli feltétele is hiányozzék. Pedig úgy van.

A kérdés fontossága megérdemli, hogy ezen a helyen foglalkozzunk vele:

Köztudott tény, hogy az itteni talaj- és égalji viszonyok között szőlőművelést űzni, gabnaféléket termelni nem lehet s így az ugynevezett pór nép, csak is jószágtenyésztéssel foglalkozhatik. Ezt sem tevén; nem teljesíti sem családja iránti, sem honpolgári köteleességét.

A hasznos állatok tenyésztésére igen alkalmas itt a talaj. A hegyeken és a völgyben, tápláló, illatos fű terem, az állatoknak olyan tápláléka, amilyent kevés helyen terem a föld. És még is, mit tapasztalunk: azt hogy az őslakosok semmi gondot sem fordítanak az állattenyésztésre. Tekintsük a szarvasmarhát. Csenevész, értéktelen, apróságok. Miért nem keresik fel a mi állat vásárainkat s heti piacainkat? Mert se tejelő, se húsnak való marhák nem hajtatnak fel. Még az

itteni mészárosok is a hátszegi, dévai, vagy szászvárosi vásárokon szerzik be a vágómarhát.

Ez pedig közgazdasági szempontból, kétszeres veszteség.

A vármegye állattenyésztési bizottságának üdvös intézkedése folytán igen szép faj bikákat szereztek be a községek. Igaz, hogy idegenkedtek azoktól az őslakosok, de gondoskodtak is arról, hogy okkal-móddal, túl adjanak azokon. Pedig belátják, hogy előnyösebb az apaállatok kihasználása, mert a hol sváiezi, vagy más nemesebb faj borjuk eladásáról tudomást szereznek, azt a tulajdonost felkeresik s oly áron megveszik azokat, hogy a saját fiastehenükért nem kapnak annyit.

Az ilyen borjukat aztán a saját borjustehenükkel felneveltetik s annak borját levágják, vagy eladják.

Tehát felismerik az értékesebb faj előnyét, de nem igyekeznek a saját tenyészanyagukat nemesítve értékesíteni. Itt már a maradiság szelleme diadalmaskodik.

Jó példaadással, felvilágosítással, rábeszéléssel, szükség esetén némi presszióval rálehetne bírni őslakosainkat a jobb s értékesebb tenyészanyag igénybevételére. Nem csak nekik, hanem a köznek is hasznára lenne.

Első sorban tehát eleget kellene tenni a törvény ama rendelkezésének, hogy a tenyésztésre alkalmatlan apaállatok a jószágállomány szaporítására ne használathassanak. Ez lenne az a kényszer, melynek alkalmazása köteleesség.

De tekintsük a loállományt. Ez még megbotránkoztatóbb állapotot tár elénk. Minden tartózkodás nélkül kijelenthetjük, hogy az egykor híres és keresett zsili lovak kivesztek.

Nem csoda. Az egész járásból mindössze két mént mutatnak be a bizottságnak s azok is alkalmatlanoknak találtattak. Szánalomkeltő csenevész alakok voltak.

A Zsilvölgyben legalább pár ezer kanca van s a ménvizsgálathoz összesen két értéktelen apaállatot vezettek elő. Milyen lehet a többi magánmén, melyeket nem is mertek elővezetni?

Megdöbbentő jelensége ez, közgazdaságunk káros pangásának.

Az állam nagy áldozatokat hoz a lótényésztés érdekében. A tenyészanyag figyelembe vétele mellett megfelelő méneket oszt ki a fedeztetési idő tartamára, sőt jutalmat is oszt ki az arra érdemes tenyésztők között. Ezen előnyökben a Zsilvölgy állattenyésztői nem részesülnek. A köznép nem tudja megérteni az állami kedvezmények értékét. Nincsen aki felvilágosítaná, aki megismertetné vele a saját érdekét, melynek előmozdításával, közgazdasági cél mozdíttatnék elő. Mindent az államtól nem várhatunk. A helyi hatóságnak, a társadalomnak feladata közvetlenül hatni a tenyésztőkre. Végre kell hajtani a törvénynek s ez alapon kiadott felsőbb hatósági intézkedéseknek rendelkezéseit, különösen pedig gondoskodni kell alkalmas apaállatok beszerzéséről s e tekintetben igénybe kell venni az állam segélyét, melyet ki eszközölni nem nagy feladat. De mint egyéb fontos kérdéseknél, úgy ennél is a megbocsájthatlan közönyösséget a semmittevést kényelmesebbnek találjuk. Nem csak, hogy ki nem használjuk azt az előnyös helyzetet, melyet az égalji- és talajviszonyok nyújtanak, hanem bűnös közönyösséggel nézzük, miként pusztul ki az egykor oly híres zsili loállomány.

„Petrosény és Vidéke” tárczája.

É j j e l.

Unalmas, csendes, nyirkos éjjel;
Az űsmert korhely-hangulat;
Egy utcasarki kávéházban
Egy elrekedt legény mulat.
- Húzd rá czigány! - Vig nóta csendül;
Pohár ürül, pohár telik;
Bizonygatják: - Soh'sem halunk meg!
És élnek — hétfő reggelig.

Kívül egy rossz ivlámpa berreg,
Az utca hosszú és setét;
És egy lány arczomba esapja
Hivalkodó tekintetét.
A villamos sínét javítják.
Menten néhány rossz méces ég; —
A kapu alatt együtt állnak
Karöltve férj és feleség.

A kávéházban nő a láрма; —
Összebb simul az ifju pár,
S a zárt kapu előtt fecsegeve,
Álmos Szent Péterére vár.
Az'tán ... Világos lesz egy ablak,
Az én arczom pedig setét;
S betérek még egy kávéházba
Meginni még egy feketét.

Laszko Andor.

Anya és gyermek.

„Nézz az égre kis fiascám:
Kék szemével mosolyog!
Most űsed ott él a mennyben —
Nem busított rosszal engem,
Felvivék az angyalok!” —

„Jó anyácskám, mondd fiadnak:
Mint busíthat igazán? !
Hogy ne jőjjön angyal érte,
Elragadva őt az égbe
Tőled, édes jó anyám!”

Az elutazás.

..... Hát végre itt hagyom e várost:
Sokáig volt lakó-helyem.
Serényen vándorutra már most! —
Nem jön bucsuzni senki sem.

Nem szakgatták le a ruhámat,
Kár volna érte, úgy bizony —
És éppen nagy se volt a bánat:
Meg sem haraptak arczomon!

Jó álmukat meg nem zavarták,
A miért, hogy őket elhagyom, —
Tehettek ők, mint, éppen akarták, —
De egytől, — attól fájt nagyon.

A vár a tenger mellett.

A tengernél a várat,
Oh mondd, megnéztéd-e?
Aranyzott pirban árad
Fölötte fellege.

Miként ha elmerülne,
A tiszta ár közé,
Miként ha felderülne
Az esti pír felé!

— „Ott láttam én a várat
A tengerpart fölött;
Rá holdvilága áradt,
Körötte sűrű köd.” —

A szél s a tenger árja
Vidáman zengtek-e?
Kihallszott-e a tájra
A lant vig éneke?

— „Szél, hab, halk volt nyugodtan,
S a mint figyeltem én,
Egy bús dal hallszott ottan
A csarnokból felém.” —

Nem láttad asszonyával
Fent járni a királyt?
Lengő bíbor ruhával?
Fején a koronát?

Wéber Béla.

† Petrosénynek halottja van. Wéber Béla nyugalmazott főesperes, rom. kath. plébános, aranyismeret-díjazott, folyó hó 20-án reggeli 2 órakor, áldásos életének 76-évében jobblétre szenderült.

Szemevilága már 4–5 év előtt elhomályosult, de a jobbúlás reményében, Istenbe helyezte bizalmát. Túrte sorsát, míg másfél év előtt nyugalmába vonult s azóta a szt. ferenczrendi nővérek gondos ápolása mellett a zárda csendes falai között várta gyógyulását, melyet a halál oly váratlanul hozott meg számára. A hatalmas, erős szervezetű férfi 5–6 nap előtt influenzába esett, mely erejét oly gyorsan elemészte, hogy végelgyengülés folytán, a szentségek felvétele s rövid halálküzdelem után az élők sorából kimúlt. Aranyismeret-jét, áldozásának ötvenedik évfordulójakor, múlt évi november hó 21-én tartotta a zárda-kápolnában. Azon alkalomból megemlékeztünk az ő munkás életéről, áldásos és közhasznú működéséről, most azonban, midőn ismert szerénységét már nem sértjük, leplezetlenebbül rámutathatunk, hogy ki volt Wéber Béla:

Felszentelése után néhány évig mint segédlel. kész működött, nem sokára azonban nagy-szebeni, majd hátszegi plébános lett. Mind két helyen kiváló tevékenységet fejtett ki a hit és erkölcsi élet, valamint a népnevelés fejlesztése körül. Erdély nagy nevű püspökének: Fogarassynak, valamint utódja: Lőnhárdtnak meghitt embere volt, kik az önkényuralom alatt, majd az alkotmány visszaállításakor, a legnehezebb viszonyok között mindenkor kikérték az ő tanácsát, mely egyház-kormányzati és politikai kérdésekben irányadó volt.

Tizenhét év előtt Wéber Béla mint akkori hátszegi plébános Petrosénybe kívánczolt. Az anyagilag sokkal jövedelmezőbb s szervezett diszes állást oda-hagyta s eljött Petrosénybe hiteletet, kulturát teremteni. Milyrelátó nagy szelleme felismerte a helyzetet, érezte, hogy itt alkotni, teremteni kell s ő tette vágyó erejének érzetében vállalkozott a nagy feladatra.

Petrosény akkor alakulása erőteljes mozgásának kezdetén volt. Az ő vas következetességgel s szívósságával párosult kiváló képességére akkor nagy szükség volt. És ő helyt állott. A köz- és politikai élet küzdelmeiben részt vett fáradhatlan buzgalommal s érvényre juttatta általánosan tisztelt egyéniségének egész erkölcsi súlyát. Nincsen közalkotás Petrosényben, mely jóakaró hozzájárulása nélkül létesült volna közéleti szereplésének ideje alatt, de vannak olyanok, melyeknek létrehozása egyenesen az ő elvitáztatlan érdeme. Mint gondos lelki pásztor meglátogatta a betegeket a bányatársulati kórházban, vigasztalta őket nemzetiségi

s valláskülönbőség nélkül. Különösen elszomorította az a bánásmód, melyben a szerencsétlenek részesültek az ápolók, illetve ápolónők részéről. Addig kért, követelte míg közbenjárására ápolónőket szt. ferenczrendi nővéreket alkalmaztak.

Ezek töltik be ezt a nehéz, de áldásos hivatást ma is a kórháznál s a szeretetteljes gondos ápolásban részesülő betegek méltán áldhatják Wéber Béla emlékét nemes gondolkodása és működéséért.

Nemsokára már mint tanítónők működtek itt a tiszt. nővérek, Petrosény, sőt a vidék legkiválóbb monumentális palotájában, oltárt emelve a népnevelésnek a valláserköltési élet fejlesztésének. Magyar szellemben, honleányi magasztos hivatásuknak tudatára ébresztve magyar nőkké nevelik leányainkat a zárdaiskolában. Ez is Wéber Béla érdeme. Ő küzdött, ő izzadt, fáradt mindaddig, míg célját elérte.

A brassói társulat uralta itt a helyzetet azon időben, midőn a gymnasium eszméje felmerült. Germanizáló törekvések jutottak kifejezésre.

Német tanárok, németül tanítottak, Wéber Béla sikra szállt ezen törekvés ellen. Maga köré gyűjtötte a hazafias elemeket és megteremtették a magyar középtanintézetet, Talajt vesztett itt a hazafiatlan törekvés. A főérdemet tőle elvitatni nem lehet. Vádolták hazafiatlansággal, ő ezt is túrte, mert tudta, hogy tettével az ellenkezőnek kiáltó bizonyítékát adá.

Katholikus volt, de nem intolerans. Mikor Petrosénybe jött, nem volt még itt templom. Dalegylet szervezett hangversenyzett s pénzt gyűjtött a vallás-kegyeleti célra, mint kitűnő zenész maga is közreműködött. Ott áll Petrosény főhelyén az Isten dicsőségére felszentelt imaház, Wéber Béla buzgóságának impozáns, hirdetője. Kulturális missziót teljesített az általa szervezett dal- és zeneegylet. A rom. kath. templomban zenés-misék tartattak, vegyeskarok énekeltek buzgó áhítatot kelve a más vallásuk szívében. Ez is az ő kiváló érdeme. Imponáló tekintélyt vívott ki a különben is tulnyomó többségben lévő helybeli katolikusok részére anélkül, hogy más vallásuk érzületét s hitűhűségét érintette volna.

Mint miniszteri iskolalátogató hatékonyan közreműködött, hogy Hunyad-vármegye több községében állami iskolák állítottak fel. Tagja volt a dévai állami tanítóképző intézet igazgatótanácsának.

Kedvelt és ismert tekintély volt ő a legmagasabb körökben is. Midőn 1887. évben Ő Felsege Dévát is meglátogatta, király egyenes kívánságára Wéber Béla cselebrálta az ünnepi nagymisé.

A megboldogultnak halálesetéről a kerületi papság a következő gyászjelentést adta ki:

L. J. Chr! A hunyadi egyházkerületi rom. kath. papság mélyen megszorodott szívvel tudatja Nagyságos és főtisztelendő Wéber Béla nyug. hunyadi főesperes, petrosényi plébános és aranyismeret papnak, f. hó 20-án, élete 76-ik évében, huzamosabb, de kereszt-

tény türelemmel viselt szenvedések között a szentségek ajátatos felvétele után az Urban történt gyászos elhunytát. „Jézus! te néked élek, te néked halok, legyen meg szent akarod!” e végső szavakkal zárta le földi életpályáját és adta vissza fényes tulajdonokkal megáldott lelkét teremtetőjének.

Hült tetemei f. hó 22-én délutáni 4 órakor fognak a petrosényi köztemetőbe elhelyeztetni, az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 23-án délelőtti 10 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatani. R. I. P.

Petrosény, 1900 évi ápril 20-án.

A petrosényi rom. kath. egyház község a következő jelentéssel tudatja a gyászseleket:

A petrosényi rom. kath. egyházközség mély megilletődéssel tudatja, hogy Nagyságos és főtisztelendő Wéber Béla ur, nyug. főesperes, petrosényi plébános és aranyismeret pap, folyó hó 20-án éjféli utáni 2 órakor, a halotti szentségek ajátatos felvétele után, munkás életének 76-ik évében az Urban csendesen elszenderült.

A megboldogult számos éveken át páratlan buzgalommal és lelkipásztori odaadással vezette a petrosényi rom. kath. hívek lelki ügyeit, egyházunk felvirágzása s a közügyek körül is hervadhatlan érdemeket szerzett.

Áldás és béke lengjen porai felett!

Petrosény, 1900 ápr. 20.

A petrosényi rom. kath. egyháztanács,

A temetés ma délután 4 órakor lesz, melyről jövő számunkban referálunk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A görög orosz szertartású hitfelekezetek husvéti ünnepe ma kezdődik s három napig tart.

— Halálozás Tarsadalmi életünk előkelő köreinek általánosan szeretett, nagyra becsült s köztisztelőnek örvendett tagja: néhai Kendrey János volt ügyvéd s kir. törvényszéki bíró özvegye, született Berghoffer Emma urnő f. hó 14-én este jobb létre szenderült. Általános részvétet keltett hirtelen halálát szívészellőhűdés okozta. Az igazi magyar uri nőknek kiváló, magas műveltségű mintaképe volt a megboldogult, kinek végtisztelőadásánál Petrosény közönségének osztatlan részvéte impozáns módon nyilatkozott meg. A megható gyászszertartást husvét másodnapján d. u. fel 5 órakor Szóts János főesperes végezte. A mélyen szomorodott család és a tisztelők számos koszorúja borítá a koporsót. A bányász-zenekar megható gyászindulóit, a diszgyenyruhás fáklyavívó bányászok sordala a megszámlálhatlan ember-sokaság, a fogatok hosszú sora, mind hozzájárultak a gyászpompa emeléséhez. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a maguk s az összes rokonok nevében is, hogy forrón szeretett anyjuk, anyósuk, il-

Oh monddjad, nem vezettek
Egy szép lányt boldogan?
Mint napvilága, szebbet!
Hajszála színarany!

— „Oh láttam a szülőket,
Hiányzott pompa, fény, —
Mély gyászban lettem őket:
A lányt nem láttam én!”

Uhland költeményeiből:
Ford. Gergely István.

A vidéki hírlapírás.

Kulturális ünnepet rendeztek husvét vasárnapján Pécsen a vidéki hírlapírók és lapkiadók. Ünneplő munkával párosították az ünnepi pihenést. A fogadtatás lelkes volt, a vendéglátás magyaros szíveségű és a felköszöntések lendületesek.

Szép és dicséretes dolog, hogy Magyarországon így megbecsülik a sajtót s képviselőit zászlóval fogadják és babérral díszítik.

Ezért hálával tartozik a nemzeti kultúra minden munkása s az ünnepi dícsősége munkára buzdítja, kitartásra serkenti.

Mi tudjuk, érezzük, hogy mi a hírlapírás vidéken. Nem tartjuk érdektelennek egy fővárosi jeles publicistának a vidéki hírlapíráshoz vonatkozó ismertetését kivonatossan felemlíteni:

„Tisztában vagyok a vidéki újságíró helyzetével és ismervén feladatait igen élénken el tudom képzelni azokat a nehézségeket is, a melyekkel ezek teljesítése közben megküzdeni kénytelen. Legelső sorban a saját vá-

rosa ügyeivel foglalkozván rendszerint azokról az emberekről ír, a kikkel naponta találkozik, érintkezik, a kikkel személyes ismeretségben van és a kikről objektíve kívánunk nyilatkozni, úgy szólván naponta a közvetlen vonatkozások egész szövedékét kénytelen szétszakítani. Az igazságot kell karján vezetnie olyan területen, a hol egymás mellé préselve, vagy egymást keresztezve a különböző egymáson keresztül, vagy egymás ellen törvő érdekek egész tömege szorong: esoda-é, ha minduntalan a fülebe sziszeg, vagy az arcába káromkodik a tyukszemen taposott érzékenység? Ugyyszólván szemtől-szembe kell mondania az igazat, már pedig az igazság nem mindig kellemes és ha kellemetlen, annál kellemetlenebb, menél több ember füle hallatára történik. Ezenfelül vidéken az emberek érzékenyebbek, a nyomtatott betű hatása mélyebb, a gáncs keservebb és még a dicséret is fáj — ha másnak szól. A vidéki városok kisebb társadalmában az osztály elkülönítés rendszerint kialakultabb, az elválasztóvonalak élesebbek, az előítéletek erősebbek, a ezikkek harcza intenzívebb, a surlódások szinte állandóak, a társadalmi feltékenység hevesebb és ilyen viszonyok között a társadalmi kritikát gyakorolni igazán nem könnyű, nem kellemes, de nem is halás feladat. Az egyik ember haragszik, mert belekerült a neve az újságba, a másik haragszik, mert kimaradt belőle, az egyiknek a saját megkritizálása fáj, a másiknak a más dicsérete és mindezt az újságíró felelős, a ki meri kell, hogy mindent szemmel tartson, mindig szem előtt van, sőt néha láb alatt is.

Hogy mindent megtudjon, a mit az újságnak tudnia kell, elsősorban bizalomra van szüksége és mindenfélől gyanakvással utálkozik.

Ha rosszul informáltak, a hazugság odiuma reá háruul, ha egyenesen megírta az igazat, bosszút esküszik ellene, a kinek az igazmondás a fejét megfájdította. Vagy félnek tőle, vagy gyűlölik, de a kezére nem igen jár senki és a ki szemben nem bánik rosszul vele kipotólja a háta mögött. A stréberség a nyakába kapaszkodik, az érdek vele akarja agyonütni a rivalis érdekét: ha kihasználta, ha ezélt ért háttat fordít neki, ha pedig meg nem kaphatta, ellensége lesz.

Általában pedig lenézi a mesterségével egyetem-

ben. Körülbelül ezek nagyjában a vidéki sajtó bajai, kívülről. De vannak belső bajai is. A fejlődésnek szigorúan központi iránya, a mely náunk a haladás minden ágában mutatkozik, a sajtóban is érvényesül. Modern szellemű és modern technikájú hírlapirodalom egész a legújabb időkig csak Budapesten volt Magyarországon és a budapesti sajtó a maga műhelyeibe gyűjtötte a vidék valamirevalóbb erőit is.

Legújabbban ebben a tekintetben történtek némi változások. Ma már vannak vidéki lapok, amelyek felszereltségben, beosztásban, belső tartalmában és külső megjelenésben színvonalon állanak.

A fővárosi sajtó rohamos gyarapodásából eredt hullámzások a vidék sodortak néhány igen jeles újságírókat, másokat a nyugalmasabb élet vágya vitt oda a fővárosból: ezek a lapjaikat modernül formáiták, maguknak gárdát szerveztek, azt a bizonyos „hangot” alaposan megérezsítették és egyes vidéki városokban olyan lapokat csináltak, amelyeknek az érdekessége a városok és környékük határával meg nem szűnik.

letve nagyanyjuk Özy. Kendrey Jánosné szül. Berghofer Emma f. hó 14.-én esti fél 7 órakor, életének 59-ik évében hirtelen elhunyt. A megboldogult gyermekei a legjobb anyát, menyét a gyengéd anyószt, unokái az őket kimondhatatlanul szerető nagyanyját vesztették el. A felejthetetlen drága halottnak hiült tetemei f. hó 16.-án délután fél 5 órakor fognak a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni, az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 23.-án d. e. 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Áldás és béke lengjen porai felett! Petrozsény, 1900. április 15. Kendrey Gyula, Kendrey János, Kendrey Etel, Kendrey Sándor, Kendrey Pál, az elhunyt gyermekei. Kendrey Gyuláné szül. Herber Vilma, Kendrey Jánosné szül. Pothratzky Julia, Kendrey Sándorné szül. Zimmermann Mária az elhunyt menyét. Mendihozszy Albert az elhunyt veje. Mendihozszy Gabriella, Kendrey Ilonka az elhunyt unokái.

— **Halálozás.** A dévai ipartestület örökös elnöke s a megyei betegsegélyző elnöke: Tajsik Ferencnek neje, szül. Schmidt Krisztina f. hó 18.-án életének 67-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. F. hó 20.-án d. u. 3 órakor temették el Déván nagy részvét mellett. Béke poraira!

— **Eljegyzés.** Petrozsény elite-ifjúságának közbesülésben részesülő tagja: Sebő Jenő m. á. v. hivatalnok, vezénylőtiszt, f. hó 17.-én jegyet váltott Varjassy Vilma urhölgygyel, Varjassy István általános tisztelt, művelt és kedves leányával. Az ünnepélyes eljegyzésnél a család és rokonságon kívül a család legmeghittebb barátai számosan jelen voltak s részt vettek a fényes estebében, mely alatt több felköszöntőben kívántak szerencsét s boldogságot az ifjú jegyeseknek és a szülőknek. A jó kívánatokhoz szívólk csatlakozunk.

— **A tanítók szabadságolása.** Közérdekű voltánál fogva rövid kivonatban ismertetjük azon körrendeletet, melyet a m. kir. vallás és közokt. miniszter, a tanítók szabadságolása ügyében kiadott; mely szerint: az állami kisdóvó intézetekben és állami elemi iskolákban működő kisdóvónók szabadságolása vagy családi okból, vagy betegség miatt történhetik. A szabadságolás családi ok miatt egy tanévben legfeljebb nyolcz napra terjedhet s az idő alatt történő helyettesítéséről mindenkor a szabadságolt tartozik gondoskodni. Igazgatói teendőikkel megbízott tanító évenként egyszer, mindössze egy napra adhat csak szabadságot. A betegség esetét orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni, kivéve a ragályos betegség esetét, mikor az egészségügyi hatóság bejelentésére az illető a tanítástól a járvány lefolytáig föl kell menteni. Általános használt olyan indokok alapján, minő idegesség, vérszegénység, szabadságidő a rendelet nem engedélyez, mert ezen bajokkal szemben a nagy szünidőben elég ideje marad a tanítóknak egészségük helyreállításáról gondoskodni. Betegség esetén a három havi szabadságidő elteltével ha a szabadságidőt meg kellene hosszabítani s az egyfolytában egy évi időre terjed a beteg végellátása lesz fogantatba veendő. Férjes tanítónők és kisdóvónók lebetegedés esetén 6 heti szabadságidőt nyerne.

— **A petrosényi s vidéki hitelszövetkezet** f. hó 21.-ikre kitűzött közgyűlésén kevesen jelenvén meg, a megjelenők számára való tekintet nélkül május hó 6.-án délután 3 órakor fog megtartatni a közgyűlés.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Pittini Péter ur a petrosényi gör. kel. templom belső felszerelésére gyűjtött 11 frt 15 kr., mely összeghez hozzájárultak: Pittini Péter 2 frt, Floka Petru 1 frt, Deák József, Gila Simeon, Nasko Márton, Redler József, Reck, Miklea Kosta, Nikolae Barb, Pretterebnez Miklós, Petruscsku Jon és Anyi Péter 50—50 kr. Samuile Juon, Demeter Gavril, But Tódor 25—25 kr. Boka Gavril, Gergeli Sándor, Gasda Mihály, Lupp Tódor, Dancsio Nicolae, König Ferenc és Mogos József 20—20 kr. Krausz Péterné és családja 1 frt. Mely kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja a gör. kel. egyházközség nevében: Szokol Dénes gondnok.

— **A hunyadvármegyei általános tanító-egyesület** tisztikara az 1900/3 évekre. Elnök: Nehéz János, al-elnök: Simon Ferencné, titkár: Bereczky Lajos, jegyző: Kelemen János, pénztáros: Lámpé Ferenc, ellenőr: Ulrich Márton, könyvtáros s az egyesület értesítőjének szerkesztője: Boga Károly. A választmány tagjai: Antal János, Bodosi Lajos, Borostyán Beláné, Böhm Róza, Briá Dóme, Czirják Gyula, Csűrös Pálné, Elekes Kálmán, Ferenczi Miklós, Lantos Gusztáv, Lázárics János, Pap Irma, Szathmáry Elek, Sziji Elek, Varga József és a körök elnökei (alelnökei).

— **Táncszámmal egybekötött hangverseny** volt f. hó 16.-án este a Prokopp-féle bányatársulati vendéglőben, mely úgy anyagilag mint egyéb tekintetben is fényesen sikerült. Suppé: „Költő és por” című remek

nyitányával kezdődött a hangverseny, melyet a bányatársulati zenekar szokott bravúrral s kifogástalan precizitással adott elő. Huth Miczi, Kubata Ludmilla és Gressli Miczi kisasszonyok s Heinrich Ferenc négy eziterán, Pán János és Sandner J. hegedűn játszották Blumlacher: „Buruk induló”-ját, majd Heinrich Ferencnek egy karinthiai népdal után irt „Ábránd”-ját és köz-kívánatra: „Herbstblümen” című valsejét. Az össze-vágó szép produkciókért s külön Heinrich Ferencnek csinos zeneszerzeményeiért zajos tetszés nyilvánítással adózott a közönség. Magas művészi színvonalon álló produkciókban mutatták be: Rosehnál János — fuvólán, — Pán János — hegedűn, — Sandner J. — violán, — és Tonhazy Jakab — gordonkán — Mozárt 27 sz. „Qartett”-jét. Különösen elragadta a közönséget Rosehnál virtuoz fuvolajátéka. Huth M., Kubata L. Gressli M. kisasszonyok s Heinrich F. eziterán s Pán és Sandner hegedűn: Blumlacher „Heichezeitraum”-ját s Hauser „Csárdajelenet”-ét, majd Heinrich F. „Rückernernung Idyllé”-jét ádták elő köztetszés mellett. Hegedűn, violán és gordonkán, Pán, Sandner és Tonhazy szokott bravúrral játszották Beethoven: „Andante con variazioni” című kitűnő zenealkotását. Záradéka a bányász-zenekar Komzáktól egy fülbemászó „Egyveleget” adott elő kifogástalanul s hatásosan. Majd következett a táncz, mely éjjel után ért véget. Ez alkalommal az Aninoszán építendő róm. kath. templom alap javára felülizettek:

Salgó-tarjani bányagazgatóság 20 kor. Rotter József 19 kor. Andreics János, Salgótarjani társaspenztár, Salgótarjani zenealap 10—10 kor. Buda Lajos, Dr. Bottenstein Samu, Janza Vazul 8—8 kor. Maderspach Victoré urnó 7 kor. N. N. 5 kor. Heinrich Ferenc, Peccol Antal, Grausam Károly, Rieger Endre 4—4 kor. Campion N., Mraasz János, Heinrich Victor, Husehek Gyula, Pittini Péter, Gosztisa Ferenc és Maderspach Béla 3—3 kor. Régeni József, Nuber Ignác, Vassi János, Wagner Ferencné, Oswald János, Dr. Schulek Jenő, Gábor István, Tribus Antal, Polgár Lajos, Jakabfi Rezső, Sternberg Bertalan, Jaczkó János, Schlesinger József, Id. Zuleger József, Figuli Antal 2—2 kor. Rek György, Szátori József, Luther Janka k. a., Pelger Piroka, Dr. Weisz József, Spiegel Sándor, Orbán Dénes, Nemes János, Scholtész József, Limbeck Győző, Dr. Halmos Béla, Kekel Jakab, Kekel József, Wancsakofsky Jakab, Stark János, Huthné urnó, Ehrenberg Benő, Vargha Gusztáv, Kimkó Péter, Jakab Péter, Dima Gusztáv, Vitkó N., Todoran György, Zlatky Adolf és Mátsek Ferenc 1—1 korona.

— **Törvényhatósági bizottsági tag választás** lesz f. hó 30.-án, mely alkalommal az elhalt petrillai körjegyző: Balogh János, mint volt törvényhatósági bizottsági tag helye fog betöltetni. A választás reggeli 8 órakor kezdődik s d. u. 4 óráig tart a szolgabírói hivatalhelyiségben. Választók a követválasztásra jogosult járási lakosok. Értesítésünk szerint Vassi János petrillai körjegyzőt szándékoznak megválasztani.

— **A sorozás** a petrosényi járásban f. hó 27. 28 és 30.-án lesz, mire az érdekelt állításköteleseket újból figyelmeztetnek. A sorozó bizottság polgári elnöke lesz itt Mare László alispán s a polgári orvos dr. Bottenstein Samu járásorvos. Ezzel be lesz fejezve Hunyadvármegyében az idei sorozás.

— **A zóna-tarifa változtatása.** A kereskedelemügyi miniszter a Baross által 10 év előtt életbeléptetett s minden tekintetben teljesen bevált zóna-rendszeren változtatást eszközölt, különösen a középtávolságok menetdíjának leszállítására nézve. Érdemileg a következőkben ismertetjük a változtatást:

A reform-tervezet szerint az I—XIII. távolsági vonalszakaszok menetdíjai 20 százalékkal mérsékelteknek, a miből önként folyik, hogy a jelenlegi legmagasabb menetdíj (a III. osztályban 8 korona) nem 225, hanem 301—325 kilométer távolságnál lesz fizetendő, vagyis a zónánként változó menetdíjak határa 100 kilométerrel emeltetik fel.

Emellett azonban az I—XIII. vonalszakaszok távolsági beosztása változatlanul marad, s a XIII-ik vonalszakaszon felül 6 új, változó díjtételű zóna állítatik fel bezárólag a 400 kilométer távolságig. A XVII-ik vonalszakasznál a menetdíjak egyenlőek lesznek a jelenlegi XIV-ik vonalszakasz legmagasabb menetdíjaival, míg a XVIII—XIX., és a végtelen távolságot magában foglaló XX-ik zóna díjai aránylagos felemelést nyernekként, hogy a végtelen távolságban p. o. a III-ik kocsiosztály nem 8, hanem 11 koronás díjtétel alá esik.

Az egész tervezet a személyvonat III-ik osztályára nézve egyébiránt a következő képet mutatja:

Régi zóna	Új zóna	Menetdíj fillérben		Új km. díjszab.
		Régi	Új	
I.	I.	50	40	42—50
II.	II.	100	80	52—80
III.	III.	150	120	82—110
IV.	IV.	200	160	112—140
V.	V.	250	200	142—170
VI.	VI.	300	240	176—200
VII.	VII.	350	280	202—230
VIII.	VIII.	400	320	232—260
IX.	IX.	450	360	262—290
X.	X.	500	400	292—320
XI.	XI.	550	440	322—350
XII.	XII.	600	480	352—400
XIII.	XIII.	700	540	402—450
XIV.	XIV.	800	600	452—500
"	XV.	800	660	502—550
"	XVI.	800	720	552—600
"	XVII.	800	800	602—650
"	XVIII.	800	900	652—700
"	XIX.	800	1000	702—850
"	XX.	800	1100	800 fölfelé.

Az eddigi XIV. zóna helyett tehát lesz XX. zóna A XVIII—XX. vonalszakaszokban felemelt menetdíjak ellenértékéért az utazást ugyanazon jeggyel egyszer meglehet szakítani s a XX. vonalszakaszú menetjegy a rendeltetési állomásig 24 órán túl is érvényes lesz.

Köszönet-nyilvánítás.

Felejthetlen jó anyánk örök nyugalomra helyezése alkalmából oly tömegesen, szívünknek jól eső módon nyilvánult az irántunk tanúsított részvét, hogy azt külön-külön megköszönni a pótolatlan veszteség okozta szomorúságunkban képtelenek vagyunk. Fogadjak tehát mindazon jó barátaink és ismerőseink, kik részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ez uton forró köszönetünket.

Petrozsény, 1900. április 17.

Kendrey család.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek kitűnő s legjobban raktározott

„Transsylvania” s „Goliát”-Maláta

SÖRÖKET;

legjobb minőségű erdélyi

BOROKAT;

a legtisztább s legkitűnőbb

RUMOKAT;

Gr. Csáky-féle

COCNACOT;

Dr. Mámper féle Gyomorerősítőt és mindenféle

LIQUEURÖKET;

ugysintén József főherceg Szt. Margit szigeti

Margit, Matild és Baross forrás

ÁSVÁNYVIZEKET,

nemkülömben Sterne szenzációs új találmányát a

SODORT,

mely folyékony szénsavval pár perc alatt pezsgőszodavizet s. t. b. előállítani s a helyiségeket üteni lehet a legkedvezőbb feltételek mellett ajánlani.

3—3

Kiváló tisztelettel;

Ruder Jakab.

Petrozsény.

Med. Dr. KURZER B.

fogorvosi műterem.

Kezel beteg fogakat, plom-
bál granit, platin, ezüst vagy
arannyal, készít új fogakat és
fogsorokat a legújabb ameri-
kai mód szerint.

Fogak fájdalom nélkül huzatnak.

Gyors szakavatott, olcsó kezelés.

Lakás: Wagner szálloda 3.

2—2

Eladó ház és háztelkek.

Kohn Jónás örökösei tulajdonát ké-
pező vasút-utcai ház, — a főutcán az
ujjonnan épülő gör. kel. templommal
szemben egy kisebb háztelkek, úgy szin-
tén a vásártér- és főút sarkát képező
nagyobb háztelkek; szabad kézből eladók.

Bővebb felvilágosítást nyújt Petro-
zsényben:**KOHN SAMU.**

2—3

Czukrászda.

Petrosény és vidéke n. é. közönségének bátorkodom becses tudomására
hozni, hogy

folyó évi márczius hó 25.-én a Fő- és Templom-utca
sarkán lévő Szokol Miklós-féle házban

czukrászdát és kávéházat

rendeztem be s ezen szakmába vágó megrendeléseknek a leggyorsabban és a
legfokozottabb igényeknek is megfelelően eleget teszek.

Kiválóan ajánlom mint különlegességeket:

a pozsonyi mákos és diós kifliket,

továbbá:

Stefánia-,
Doboss-,
Elvira-,

pozsonyi-,
mocca-crém-,

Marchal-,
rum-,
király-,

csokoládé-crém-,
mogyoró- s dió-

tortáimat stb.

Dezert és asztali friss czukrászsütemények mindenkor kaphatók.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel:

CZIHOVSZKY FERENCZ,

czukrász.

3—3

1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZEKE.

A legnagyobb nyeremény 1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt
sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir.
szabad, osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

penznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék
szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel húzzák ki és
egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyere-
ményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihúzva és
az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad $\frac{1}{8}$ frt — 75 vagyis 1.50 korona
egy negyed $\frac{1}{4}$ " 1.50 " 3.—
egy fél $\frac{1}{2}$ " 3.— " 6.—
egy egész $\frac{1}{1}$ " 6.— " 12.—

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beklidése ellenében.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sors-
jegyekre

f. é. április hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

V. Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig
rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlével levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA főelárusítók Budapest.

Kérek részre-
zettel együtt küldeni.

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos terve-

Az összeget — korona összegben —
utánvételezni kérem
postautóval küldöm. } A nem tetsző töröndő.

Pontos czim.